

REFERAT Børne- og Skoleudvalget d. 31-10-2023

Mødedato Tirsdag d. 31. oktober 2023 kl. 11:15

Mødested Ullasvej 23, 3700 Rønne, Mødelokale A

Mødedeltagere Iben Busch, Maria Fromseier Kjærgaard, Morten Riis, Zille Thilde
Vangsaa, Sabine Nicoline Lyngberg

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Center for Børn og Familie og Center for Skole.....	4
Valg af næstformand.....	5
Orientering om Barnets Lov.....	6
Godkendelse af yderligere tiltag i forbindelse med genopretningsplan oktober 2023.....	7
Opdatering af Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram.....	13
Takst for den forældrebetalte madordning i Dagtilbud pr. 1. januar 2024.....	15
Forslag til ferieplan for skoleåret 2024/2025.....	16
Ophør af finansiering af Klubtilbuddet Stjernen.....	19
Orientering om proces for skolernes nye udviklingsplaner 2023-2026.....	23
Fastholdelse af selvstændige mål i Kildebakkens udviklingsplan.....	25
Målepunkter på Børne- og Skoleudvalgets område.....	27
Orientering om ændring for aldersbetinget normering i Dagtilbud.....	30
Orientering om VIVEs evalueringsrapport af De små børns Bornholm.....	31
Orientering: Sommerferieaktiviteter for børn 2023.....	32
Orientering om Monitorering 2023 på det specialiserede socialområde.....	35
Gensidig orientering.....	37
Sager til høring.....	38

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Fraværende:

-

Deltagere fra administrationen:

Velfærdsdirektør Trine Dorow, Centerchef for Skole Jesper Stjernfeldt Petri, Centerchef for Børn- og Familie Ann Rubæk-Nielsen, Udvalgssekretær Asbjørn Steimle Pedersen.

Under pkt. 2 deltager repræsentanter fra centrenes MED-udvalg.

Under pkt. 4 deltager Socialjuridisk konsulent i Center for Børn og Familie Simone Azalie.

Under pkt. 5 deltager Leder af Budget og indkøb Michael Mogensen og Udviklingskonsulent Kristoffer Holm Sjølander.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Fejl i politisk sagsgang i pkt. 13, sagen er til orientering.

Punkt 2: Dialogmøde mellem Børne- og Skoleudvalget, Center for Børn og Familie og Center for Skole

23/7472

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget har godkendt budgetvejledning og proces for budget 2024. Som et led i processen skal der afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra centrene under udvalgets område: Center for Skole og Center for Børn og Familie.

Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Udvalget har en dialog med Centrene jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Dialogmødet afholdt jf. indstillingen.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget har på mødet den 8. februar godkendt den politiske budgetproces for budget 2024. Denne foreskriver, at der som led i budgetprocessen holdes dialogmøder mellem de politiskeudvalg og centrene to gang i løbet af året.

Dialogmøderne i efteråret efter budgetvedtagelsen har fokus på, hvordan centeret vil implementere budgettet for det kommende år, og hvilke tanker udvalget har gjort sig om det nyligt vedtagne budget for det efterfølgende år.

Derudover er dialogmøderne tænkt som en mulighed for, at centrene kan redegøre for, hvordan ”tingenes tilstand” er i det enkelte centre: Hvad går godt? og hvad går mindre godt?

Et repræsentativt udsnit af medarbejdere og ledere i centeret med Centerchefen i spidsen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i centeret. Dette kan f.eks. være omkring implementering af budget 2023, herunder udvalgets mål, og øvrige relevante emner. Oplægget tjener som afsæt for den efterfølgende dialog med udvalgsmedlemmerne. På forårets dialogmøde udtrykte Børne- og Skoleudvalget ønske om at der afholdes et samlet dialogmøde med både Center for Børn- og Familie og Center for Skole.

Økonomiske konsekvenser

Punkt 3: Valg af næstformand

21/17935

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Udvalget skal vælge en fungerende næstformand i det Maria Fromseier Kjærgaard har orlov fra 1. november 2023.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Udvalget vælger næstformand.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Karen Lynn Jacobsen blev valgt som næstforperson.

Sagsfremstilling

Udvalget vælger næstformand, som skal fungere ved formandens forfald.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 4: Orientering om Barnets Lov

23/20655

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres.

Resumé

Den 1. januar 2024 træder Barnets Lov i kraft. Barnets Lov erstatter serviceloven på børne- og ungeområdet. Socialjuridisk konsulent i Center for Børn og Familie introducerer udvalget for den ny lovgivning.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den socialjuridiske konsulent vil i samarbejde med Centerchefen for Børn og Familie give en kort introduktion til Barnets Lov, som træder i kraft 1. januar 2024.

Introduktionen vil blandt andet indeholde en gennemgang af det nye sagsflow efter barnets lov og fremhæve nogle af de større forskelle mellem principper og retningslinjer i den eksisterende lovgivning og den kommende.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Aftaletekst Børnene Først

Punkt 5: Godkendelse af yderligere tiltag i forbindelse med genopretningsplan oktober 2023

23/9720

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med opfølgning på effekt af tiltag i genopretningsplanen for Center for Børn og Familie, samt opfølgning på centrets samlede budget, er der behov for at iværksætte yderligere tiltag for at opnå budgetbalance inden for genopretningsplanens periode. Udvalget præsenteres i nedenstående sagsfremstilling for et tillæg til genopretningsplanen med yderligere tiltag med formål at opnå budgetbalance.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- tillægget til genopretningsplanen godkendes.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Børne- og Skoleudvalget sender sagen til fornyet behandling i administrationen med henblik på at få forelagt en treårig plan, samt en uddybning af konsekvenserne af de foreslåede besparelser.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2023 blev budgettet til Børn og Familie (bevilling 12) løftet med 30,5 mio. kr. som følge af vurderingerne af området op til budgetforhandlingerne i august 2022. Regnskabsafslutningen for 2022 viste et større merforbrug end forventet, og dermed et underskud på 40,4 mio. kr. på bevilling 12 Børn og Familie før overførsler.

På baggrund af den øgede budgetoverskridelse i 2022 blev der udarbejdet en prognose for forbruget på bevilling 12 Børn og familie i 2023. Denne viste et forventet årligt merforbrug på 23,9 millioner kroner.

Henholdsvis den 2. og 10. maj behandlede Børne- og Skoleudvalget og Økonomiudvalget indhold og tiltag i en 3-årig genopretningsplan for Center for Børn og Familie.

Genopretningsplanens tiltag blev tilrettelagt med fokus på at nedbringe risikoen for at flere børn og unges mistrivsel øges, og derfor på sigt ville medføre øgede udgifter for centret.

Ved budgetopfølgning i april 2023 viste merforbruget sig at være større. Som følge af politisk godkendelse er der således tilført 11,4 mio. kr. til Børn og Families budget i indeværende år som tillægsbevilling.

Der er netop foretaget en administrativ opfølgning på centrets budget og effekt af tiltag i genopretningsplanen. Det forventes, ligesom ved seneste status, at der ikke vil være fuld effekt af tiltagene i genopretningsplanen i 2023. Der vil således være en negativ balance på den forventede effekt af tiltag i 2023 på 3,7 mio. kr. Se skema 1.

Dertil kommer, at centerets samlede merforbrug for 2023 forventes øget med 1,4 mio. kr. og lander på i alt 11,3 mio. kr. for 2023. Det øgede merforbrug er estimeret og skyldes forværring i enkelte konkrete sager.

I henhold til kommunens økonomistyringsmodel, er der derfor behov for at finde yderligere tiltag for 11,3 mio. kr.

Derudover forventes det, at tiltag i planen for i alt 4 mio. kr. forventes ikke at være realistiske, hvorfor disse skal erstattes af alternative tiltag.

Skema 1 Forventet effekt af tiltag i genopretningsplanen i 2023 pr. 30. september 2023

Tiltag til genopretning af budgetbalance på bevilling 12 Opgjort i 1.000 kr.*	Effekt af tiltag	
	Mål for 2023	Status 2023
Hjemtagelse: Forældrekompetenceundersøgelser		
<i>Tiltaget virker. Dog betyder stigende efterspørgsel på FKU'er, at man ikke vil kunne nedbringe antallet af FKU'er købt ved ekstern leverandør. Derfor er der samlet set stigende udgifter til ekstern leverandør.</i>	-88	-88
Hjemtagelse: Familiebehandleropgaver		
<i>Det forventes at potentialet i 2024 er realistisk</i>	-805	-150
Omorganisering: Intensive forebyggende foranstaltninger		
<i>Det forventes, at potentialet i 2024 er realistisk</i>	-2.899	
Kvalificeret ansættelsesstop (5 ansættelser)		
<i>Målet kan ikke nås (heller ikke i 2024). Dette mål forventes fremover opnået gennem de yderligere tiltag beskrevet i dette dagsordenspunkt.</i>	-688	
Karens ved nyansættelser (10 ansættelser per år, 2 måneder)	-450	-627
Personalereduktion på tværs af administration og forebyggelse (4 stillinger)	-550	-803
Reducere Det tværgående støttekorps 10%		
<i>Der forventes fuld effekt i 2024, såfremt der ikke foretages nyansættelser.</i>	-300	-100
Rekruttering af 3 unge til Modning af indsatser for unge	-1.430	-2.400
Afvikling af Børn og Families brug af Klub Stjernen	-250	-250
Implementering af Ankestyrelsens praksis (færre udgifter til tabt arbejdsfortjeneste)		
<i>Målet er fremover halveret. Resten forventes fremover opnået gennem de yderligere tiltag beskrevet i dette dagsordenspunkt.</i>	-500	-250
Reducere udgifter til vikarer fuldt ud	-1.600	-900
Familiepleje fastholdelse af 2022-udgiftsniveau	-300	-300
Ansættelse af flere (almene) plejefamilier lokalt (3 stk.) (inkl. almen skole)		
<i>Inkluderes fremover i tiltag 3</i>		
Udvidelse Fælles forandring (2024)	0	0
Effekt af tiltag	-9.859	-6.168

Nye tiltag

Behovet for tiltag fordeler sig som følger

- Manglende effekt i 2024 á 4 mio
- Ikke indfriet effekt i 2023 á 11,3 mio

Såfremt den ikke indfrie effekt fra 2023 fordeles over de resterende to år i genopretningsplanen, skal der findes tiltag for 5,65 mio. kr. årligt, hvilket giver et samlet behov for tiltag på 9,65 mio. kr. årligt.

Center for Børn og Familie har identificeret tiltag for i alt 9,65 mio. kr., hvor effekten er forsøgt fordelt over centrets mange funktioner, for at have så få konsekvenser som muligt for de børn, unge og familier, som er i berøring med centret. Sideløbende med tiltag i genopretningsplanen arbejdes der med at optimere effektiviteten i centrets tilbud, samt pausere pakker og forudbestemte forløb for børn og familier. Til trods for dette må det forventes, at de yderligere tiltag vil medføre et lavere serviceniveau.

Det har ikke været muligt at identificere tiltag, der kan effektueres uden affødt negativ økonomisk effekt på tiltag i genopretningsplanen. Center for Børn og Familie mener, at tiltagene vanskeliggør arbejdet med at opnå den samlede årlige besparelse ved tiltagene. Identificerede tiltag vil også få konsekvenser for niveauet af den tidlige forebyggelse i centret, som på sigt kan føre til mere omkostningstunge foranstaltninger og lægge øget pres på myndighedsafdelingen. Ydermere vil det vanskeliggøre muligheden for at levere på indsatser i De små børns Bornholm, hvorfor programmet til dels indgår i den samlede ramme af tiltag på 9,65 mio. kr.

De identificerede tiltag består hovedsageligt af reduktion i antallet af medarbejdere. Se Skema 2 for udspecificering. Grundet opsigelsesvarsler vil det ikke være muligt at opnå fuld effekt i 2024. Center for Børn og Familie benytter indsatstrappen til visualisering af niveauet for indgriben i barnet, den unges og familiens liv. Se Bilag 1 Indsatstrappen.

Skema 2 Udspecificering af yderligere tiltag

Yderligere tiltag til genopretning af budgetbalance på bevilling 12 Opgjort i 1.000 kr. og baseret på gennemsnitslønning*

Effekt af tiltag

Reduktion i indsats ved PPR tale-hørekonsulenter

Afledte konsekvenser:

Foringelse i forhold til talepædagogisk undervisning af børn i dagtilbud/skoler

Foringelse i den talepædagogiske indsats på specialskoler/specialbørnehaver

-550

Foringelse for børn med høretab

Generel nedsættelse af serviceniveauet hvad angår tidlig indsats, rådgivning og vejledning i dagtilbud og på skoler.

Reduktion i indsats ved PPR psykologer

-1.100

Afledte konsekvenser:

Mindre psykologtid pr. skole og dagtilbud.

Eksempelvis: En mellemstor skole som Hans Rømer med 323 elever har med nuværende serviceniveau en psykolog til rådighed 2 dage om ugen (Dette indbefatter al den tid som psykologen har til rådighed til skolens elever inklusive møder, undersøgelsestid, rapportskrivning m.m.).

Tiltaget vil betyde, at skolen mister ca. 6 timers psykologtid om ugen, og psykologen vil derfor kunne nå færre opgaver om året.

Denne reduktion i tid, vil ramme alle skoler i forhold til deres elevtal, ligesom dagtilbud vil blive ramt tilsvarende.

Reduktion i Skolekonsulent

Afledte konsekvenser:

Med budgetforliget for 2024 budgettet er der reduceret med 1 skolekonsulent, med forslaget reduceres der med yderligere 1. det vil betyde der er 1 tilbage til at varetage nedenstående opgaver:

-550

Læsekonsultation

Visitationskonsultation

Mellemformskonsultation

Understøttelse af almenklasser

Reduktion i Socialpsykologteam

Afledte konsekvenser:

-550

Serviceniveau for behandlingsindsatser varetaget af socialpsykologer reduceres, der vil således kunne iværksættes færre forløb og varigheden af forløb reduceres.

Reduktion i Familiebehandlerteam

Afledte konsekvenser:

-1.100

På trods af at der arbejdes med at optimere familiebehandlingsindsatsen, således at der ikke bevilges ”pakker” men et fagligt vurderet forløb, vil der være mindre tid til familiebehandling i den enkelte familie. I øjeblikket opleves der ventetid på igangsættelse af familiebehandling.

Reduktion i Børne- og Familiehuset

Afledte konsekvenser:

Reduktion i antal af kontaktpædagoger, som betyder flere børn og familier pr. kontaktpædagog.

-550

Med nuværende serviceniveau har en kontaktpædagog 2 kontaktbørn og deres familier, børnene kommer i gennemsnit mellem 3 og 4 gange i huset om ugen inden for husets åbningstid mellem 12.30-17 – 4 dage om ugen er der aftenspisning, hvor huset er åbent til kl. 19.30.

Børnenes mulighed for tilstedeværelse i Børne- og familiehuset, og udviklingsarbejdet med familien, reduceres.

Reduktion i Ungehuset

Afledte konsekvenser:

-550

En indskrivning i Ungehuset omfatter en ungekonsulent samt deltagelsesmuligheder i fælles aktiviteter og cafe. Serviceniveauet i denne indsats reduceres med 1 time, det betyder reduktion i den tid ungekonsulenten har med den unge samt reduktion i tiden til forberedelse, supervision samt journalskrivning.

Reduktion i Sundhedsplejen

-275

Afledte konsekvenser:

Der tilbydes ikke længere de anbefalede 5 sundhedssamtaler, men kun de 2 lovpligtige i den undervisningspligtige alder.

I forvejen leverer sundhedsplejen ikke alle sundhedslovens anbefalede ydelser, og en reduktion vil have konsekvenser for kommunens forpligtelse til at yde en generel sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende indsats til alle børn og unge.

Reduktion i Børneterapeuter

Afledte konsekvenser:

50% reduktion af træning i Svanereden, special til børn med funktionsnedsættelse. -275

Reduceret mulighed af den lovpligtige §44 træning.

Reduceret omfang af udarbejdelse af sanseprofiler, som bl.a. understøtter psykologiske undersøgelser af børn og unge.

Reduktion i Skole-Dagtilbudsrådgivning

Afledte konsekvenser:

Rådgivningsforløbene vil ikke kunne være så omfattende, hverken tidsmæssigt eller metodisk, som Serviceloven §11.3 ellers åbner op for. Det kan få den konsekvens, at de indsatser der tilbydes ikke i tilstrækkeligt omfang vil bidrage til løsning af vanskeligheder barnet, den unge og familierne står i. Skoler og dagtilbud vil tillige opleve, at det bliver sværere at få sparring ved komplekse problemstillinger. -1.100

Reduktion i Digital dannelse

Afledte konsekvenser:

Det vil ikke længere være muligt at

Arbejde med undervisning af børn og forældre -550

Lave forebyggende og intervenserende tiltag i forhold til børn og unges færden på sociale platforme.

Konfliktmægle og tilbyde samtaleforløb i forbindelse med ubehagelige oplevelser på nettet.

Reduktion i Det tværgående støttekorps

Afledte konsekvenser:

Reduceret tid til faglig sparring og koordinering af støtte og samværsindsatser. Denne funktion har betydning for effekten af de tiltag, der blev iværksat i forbindelse med et påbud fra Arbejdstilsynet. -275

Reduktion i Myndighed -1.100

Afledte konsekvenser:

Øget sagstal pr. medarbejder.

Forventet øget sagsbehandlingstider, risiko for flere fejl i sagsbehandlingen samt stigning i antal af klager

Erfaringsmæssigt vil det også kunne få en betydning for centerets evne til at rekruttere og fastholde medarbejdere.

Idet det forventes, at det vil kræve ekstra ressourcer at implementere Barnets Lov, vil risikoen for ovenstående konsekvenser være øget i en periode.

Reduktion af De små børns Bornholm

I programmet De små børns Bornholm er inkluderet en egenfinansiering på 2,75 mio. kr. årligt. Denne foreslås med dette tiltag reduceret til 2,05 mio. kr. årligt.

Programsekretariatet arbejder på nuværende tidspunkt med at sikre fondsfinansiering til en fortsat programperiode på yderligere fire år. Center for Børn og Familie vurderer, at det vil være vanskeligt at udvide programindsatsen i regi af De små børns Bornholm samtidig med de ovenstående foreslåede personalereduktioner. Derfor foreslås det, at den faste kommunale egenfinansiering til De små børns Bornholm reduceres. -700

Programmet er på vej ind i fase 2, hvor flere ting skal forankres direkte i driften, men såfremt der søges flere fonde, end der er kendskab til for nuværende, vil der lægges en politisk sag op med henblik på finansiering af fondsmoms som egenfinansieres. De Små Børns Bornholm vil således fortsat være motorrum for den systeminnovation, som VIVEs evaluering netop har vist, at der er stort potentiale i.

Effekt af tiltag -9.650

Det er centrets anbefaling, såfremt ovenstående tiltag tiltrædes politisk, at centrets nyligt godkendte organisationsdesign tilpasses de nye vilkår.

Eventuelle alternativer til ovenstående tiltag

Det blev besluttet på henholdsvis Børne- og Skoleudvalgsmødet den 2. maj 2023 og Økonomi- og Klimaudvalgsmøde den 10. maj 2023, at genopretningsplanens periode skulle løbe frem til udgangen af 2025.

Hvis denne beslutning ophæves og erstattes med en beslutning om at genopretningsplanens periode udvides med et år, og dermed løber frem til udgangen af 2026, ville det medføre muligheden for at fordele den nødvendige effekt af tiltag over en længere periode, som også giver et mindre udsving mellem budget og forbrug ved genopretningsplanens udløb.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Indsatstrappen

Punkt 6: Opdatering af Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram

22/20035

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Resumé

De stående udvalg og Økonomi- og Klimaudvalget godkendte medio 2022 hver deres arbejdsprogram for valgperioden. Børne- og Skoleudvalget ønskede i marts 2023 at arbejdsprogrammet skulle opdateres umiddelbart efter budgettets vedtagelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

1. Der gives en status på indsatserne i udvalgets arbejdsprogram.
2. Udvalget har en dialog med direktør og centerchefer om det fremadrettede arbejdsprogram med henblik på en opdatering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

1. Status givet.
 2. Udvalget kom med inputs til opdatering af arbejdsplanen.
- Oplæg om centrenes funktioner.
 - Plejefamilieområdet.
 - Specialområdet.
 - Frisættelse.
 - Dialog om sammenlægning af Rønne til et skoledistrikt.
 - Kompetencer.

Sagsfremstilling

I foråret 2022 blev det besluttet at indføre arbejdsprogrammer for de politiske udvalg og disse blev godkendt på sidste ordinære udvalgs møde inden sommerferien.

Det er planen, at arbejdsprogrammerne med jævne mellemrum opdateres med ny viden og nye tiltag, samt ændringer i timing. Det er således forventningen, at arbejdsprogrammerne med tiden udfyldes for hele valgperioden.

Arbejdsprogrammet skal dermed ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Udvalgets arbejdsprogram med administrationens ændrings- og opdateringsforslag er vedhæftet som bilag.

Børne- og Skoleudvalget ønskede i marts 2023 at arbejdsplanen skulle opdateres umiddelbart efter budgettets vedtagelse hvorfor programmet nu er på dagsordenen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

BSU Arbejdsprogram

Punkt 7: Takst for den forældrebetalte madordning i Dagtilbud pr. 1. januar 2024

23/19165

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Børn og Familie har beregnet taksten på den forældrebetalte madordning i Dagtilbud pr. 1. januar 2024. Beregninger lægger op til en takststigning fra nuværende 717 kr. pr. barn pr. måned til 728 kr. pr. barn pr. måned. Takststigningen foreslås på baggrund af budgetterede udgifter til madordningen i kommende år og er lavere en KLs generelle pris- og lønfremskrivning på området.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- takststigningen godkendes.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Anbefalet.

Sabine Nicoline Lyngberg og Zille Thilde Vangsaa kan ikke medvirke, idet de ønsker, at der kigges på at sænke kravene for økologi-procenten, så udgifterne kan holdes indenfor eksisterende ramme og dermed undgå en ny takststigning.

Sagsfremstilling

I henhold til dagtilbudslovens §32a, stk. 4 skal forældrenes betaling for madordning i dagtilbud beregnes på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter til et sundt frokostmåltid efter § 16 a, stk. 1, for den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter til et sundt frokostmåltid for daginstitutioner af samme type i kommunen.

På den baggrund har Center for Børn og Familie gennemgået tilgængelige forbrugstal for kommunens madordninger for 2023 og har med udgangspunkt i det faktiske forbrug samt KLs generelle pris- og lønfremskrivning udarbejdet et budget for madordningerne i 2024.

Gennemgangen af de tilgængelige forbrugstal for kommunens madordninger i 2023 har vist et lidt lavere forbrug end skønnet i forbindelse med forrige takststigning, hvorfor der i forbindelse med budgettet for 2024 foreslås en takststigning på 1,5%. Dette skal ses i forhold til KLs generelle pris- og lønfremskrivning fra 2023 til 2024 på omkring 4,5% for området.

Ud fra det udarbejdede budget indstilles således til en stigning i taksten på 11 kr, så taksten pr. 1. januar 2024 vil være 728 kr. pr. barn pr. måned.

Jf. dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen mulighed for at give tilskud til den forældrefinansierede madordning. I Bornholms Regionskommune gives der på nuværende tidspunkt ikke tilskud.

Økonomiske konsekvenser

Stigningen i taksten for madordningen er forholdsvis lav i forhold til KLs generelle pris- og lønfremskrivning fra 2023 til 2024. Dette betyder, at kommunens udgifter til økonomiske fripladser og søskendetilskud i forbindelse med madordningen, kan holdes inden for det afsatte budget på bevilling 11 Dagpasning i 2024.

Punkt 8: Forslag til ferieplan for skoleåret 2024/2025

23/595

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommunes Skolevæsen træffer Kommunalbestyrelsen beslutning om ferieplanen for de offentlige almene- og specialskoler på Bornholm. Kommunalbestyrelsen behandler forslaget til ferieplan i foråret forud for det kalenderår, hvori skoleåret starter den 1. august. I forbindelse med behandlingen af ferieplan for skoleåret 2024/2025 i september, var der desværre en fejl i forslaget. Et korrigeret forslag fremlægges hermed til politisk behandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- ét af de to udarbejdede forslag til ferieplan for skoleåret 2024/2025 sendes i høring i skolebestyrelserne

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Børne- og Skoleudvalget anbefaler model 1.

Iben Busch kan ikke medvirke, idet hun ønsker en mere hensyntagende ferieplanlægning overfor skolebørn og deres familier, som ferieplanen med forlænget juleferie giver mulighed for.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog den 28. februar 2023 lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag. Loven medfører, at store bededag fra 2024 vil være en almindelig arbejdsdag. Da ferieplanen for skoleåret 2024/2025 blev sendt i høring i januar 2023, indgik St. Bededag som en fridag. Denne høring blev afsluttet den 8. marts 2023.

Kort tid efter blev administrationen bekendt med, hvordan lovændringen skulle udmøntes på skoleområdet. Administrationen udsendte derfor den 5. april 2023 et høringsbrev til alle folke-, fri- og private skoler med en revideret ferieplan. I den reviderede ferieplan er den tidligere fridag St. bededag i 2025 fjernet, og juleferien er forlænget med én dag. Juleferien blev dermed foreslået placeret fra den 21. december 2024 til den 5. januar 2025.

To forslag til ferieplaner blev politisk behandlet i september 2023, og kommunalbestyrelsen valgte den 21. september 2023 at sende et forslag til ferieplan for skoleåret 2024/2025 i høring i skolebestyrelserne. Desværre var der sket en fejl i planen, der kun indeholdt 199 skoledage, hvorfor høringen blev indstillet og sagen hermed genbehandles.

Fastlæggelse af ferieplan

Undervisningsministeren har fastsat sommerferiens begyndelsestidspunkt til sidste lørdag i juni måned. I skoleåret 2024/2025 begynder sommerferien derfor lørdag den 29. juni 2024, således at fredag den 27. juni 2025 bliver sidste skoledag. Øvrige elevfridage fastlægges lokalt i den enkelte kommune.

I henhold til styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommunes Skolevæsen træffer Kommunalbestyrelsen beslutning om ferieplanen for de offentlige almene- og specialskoler på Bornholm. Børne- og Skoleudvalget besluttede den 6. juni 2023 at tage forslaget til revideret ferieplan af dagsordenen. I stedet skal kommunalbestyrelsen sende et forslag til ferieplan i høring i skolebestyrelserne forud for en beslutning om ferieplanen for næstkommende skoleår.

To forslag til ferieplan

Kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune har besluttet, at et skoleår består af 200 skoledage samt at

vinterferien placeres i den uge, hvor fastelavnsmandag indgår. I skoleåret 2024/2025 falder fastelavns mandag den 3. marts 2025. Ud fra denne forudsætning er følgende to forslag til ferieplan for skoleåret 2024/2025 udarbejdet.

1. Ferieplan med forårsfridag

Nedenstående ferieplan er udarbejdet med en fridag i foråret som erstatning for den tidligere St. Bededag. Fridagen er herunder benævnt 'Forårsfridag'. Da grundlovsdag i 2025 falder på torsdagen før pinse, kan forårsfridagen eventuelt flyttes til fredag den 6. juni, hvilket vil resultere i en pinseferie fra torsdag den 5. juni til søndag 9. juni 2025.

	Feriestart	Ferieafslutning
Sommerferie	Lørdag den 29.06.2024	Søndag den 11.08.2024
Efterårsferie	Lørdag den 12.10.2024	Søndag den 20.10.2024
Juleferie	Lørdag dag 21.12.2024	Onsdag den 01.01.2025
Vinterferie	Lørdag den 01.03.2025	Søndag den 09.03.2025
Påskeferie	Lørdag den 12.04.2025	Mandag den 21.04.2025
1. maj	Torsdag den 01.05.2025	Torsdag den 01.05.2025
Forårsfridag	Fredag den 16.05.2025	Fredag den 16.05.2025
Kr. himmelfartsferie	Torsdag den 29.05.2025	Søndag den 01.06.2025
Grundlovsdag	Torsdag den 05.06.2025	Torsdag den 05.06.2025
Pinseferie	Lørdag den 07.06.2025	Mandag den 09.06.2025
Sommerferie	Lørdag den 28.06.2025	

2. Ferieplan med forlænget juleferie

Nedenstående ferieplan indebærer, at juleferien forlænges med to dage, idet 1. maj er en skoledag og der ikke er placeret en forårsfridag som erstatning for den tidligere St. Bededag.

	Feriestart	Ferieafslutning
Sommerferie	Lørdag den 29.06.2024	Søndag den 11.08.2024
Efterårsferie	Lørdag den 12.10.2024	Søndag den 20.10.2024
Juleferie	Lørdag dag 21.12.2024	Søndag den 05.01.2025
Vinterferie	Lørdag den 01.03.2025	Søndag den 09.03.2025
Påskeferie	Lørdag den 12.04.2025	Mandag den 21.04.2025
Kr. himmelfartsferie	Torsdag den 29.05.2025	Søndag den 01.06.2025
Grundlovsdag	Torsdag den 05.06.2025	Torsdag den 05.06.2025
Pinseferie	Lørdag den 07.06.2025	Mandag den 09.06.2025
Sommerferie	Lørdag den 28.06.2025	

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 9: Ophør af finansiering af Klubtilbuddet Stjernen

23/17255

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget til orientering

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog på mødet den 10. maj 2023 i forbindelse med genopretningsplanen, at der sker en afvikling af Center for Børn og Families brug af Klub Stjernen. Klub Stjernen er udelukkende finansieret med afsæt i Center for Børn og Families brug heraf. Det økonomiske grundlag for at opretholde Klub Stjernen som tilbud i Ungdomsskolen er derfor ikke længere tilstede.

I 2005 var Klub Stjernen tænkt som et aflastningstilbud til blandt andet plejefamilier. Klub Stjernen blev placeret i Ungdomsskolen og medlemmerne er ikke visiteret til dette tilbud.

Tilbuddet er blevet og bliver brugt af medlemmerne, men har ændret sig igennem tiden. Administrationen indstiller nu, at Klub Stjernen afvikles som tilbud under Ungdomsskolen.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til Børne- og Skoleudvalget,

- At indstillingerne til kommunalbestyrelsen anbefales.

Velfærdsdirektøren indstiller til kommunalbestyrelsen,

- a) At Klub Stjernen som et særskilt tilbud i Ungdomsskolen afvikles
- b) At punktet sendes til høring i Handicaprådet

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-10-2023

Orientering givet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

- a) Anbefales ikke idet udvalget ønsker tilbuddet så vidt muligt opretholdes, justeres og tilpasses ungdomsskolens aldersgruppe og de økonomiske rammer. Børne- Skoleudvalget ønsker det frem mod kommunalbestyrelsesmødet afdækket hvorvidt der kan laves en model hvor ungdomsskolen i 2024 afholder finansieringen inden for rammen evt. med en delvis egenbetaling.
- b) Anbefalet idet udvalget også sender sagen til høring i Ungerådet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har på sit møde den 10. maj 2023 med afsæt i genopretningsplanen godkendt, at der sker en afvikling af Center for Børn og Families brug af Klub Stjernen. Klub Stjernen er del af Ungdomsskolens tilbud og er finansieret af Center for Børn og Familie med 500.000 kr. årligt.

Da Klub Stjernen ikke anvendes af et stort antal unge i Center for Børn og Families målgruppe, er finansieringen fjernet i forbindelse med godkendelsen af genopretningsplanen for Center for Børn og Familie. På nuværende tidspunkt er der 10 medlemmer i deres målgruppe, hvor ikke alle benytter sig af Klub Stjernen.

I forbindelse med afdækningen af baggrunden for etableringen af Klub Stjernen er det fremgået, at medlemmerne i Klub Stjernen aldrig er blevet visiteret til klubtilbuddet. Der er således ikke tale om et specialtilbud.

Hjemlen til etablering og drift af tilbuddet har således været den daværende ungdomsskolelov, LBK 997 af den 08/10/2004 § 3, stk. 3, hvor kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ungdomsskoletilbuddet skal omfatte klub- og anden fritidsvirksomhed. Bestemmelsen er uændret i den gældende ungdomsskolelov.

Baggrund for Klub Stjernen

I 2005 blev drenge og pige-grupperne i Løvsikken nedlagt, og som et alternativ og et nyt tiltag opstod Klub Stjernen til blandt andet aflastning af plejefamilier som et ungdomsklubtilbud, under Ungdomsskolen i Center for Skole.

Ungdomsskolen blev i 2005 anmodet af kommunalbestyrelsen om at lave et klubtilbud for unge med funktionsnedsættelse. Der blev afsat 450.000 kr. årligt (aktuelt 500.000 kr.).

Klub Stjernen er et klubtilbud for unge med funktionsnedsættelse. Tilbuddet er åbent en dag om ugen fra kl. 16:00-20.30. Målgruppen er 13-25 årige, men nogle fortsætter i klubben efter de er fyldt 25 år.

Formålet med Klub Stjernen er at give unge med funktionsnedsættelse et klubtilbud, som ligner det tilbud, som andre unge bliver tilbudt via Ungdomsskolens klub- og fritidstilbud.

Der laves aktiviteter, der er tilpasset den enkeltes udfordring, og der øves sociale færdigheder ved blandt andet, at Klub Stjernens medlemmer deltager i aktiviteter, hvor medlemmer fra de ordinære Ungdomsskole-klubber ligeledes deltager.

På hver klubaften er der fællesspisning i kantinen, og efter spisningen går Stjernens klubmedlemmer tilbage til den nu åbne Ungdomsskole klub, hvor de unge er sammen på tværs.

I sæson 22/23 var der 44 klubmedlemmer. Der er et gennemsnitligt fremmøde på ca. 30.

Aldersfordeling:

14 - 17 år: 10 medlemmer

18 - 25 år: 15 medlemmer

25 år +: 12 medlemmer

Alternative tilbud

I den nuværende ungdomsklub, forefindes der forskellige ikke visiterede tiltag og tilbud, som kunne være en mulighed for nogle af medlemmerne at deltage i. Dette indebærer tilbud som madklub i samarbejde med Kildebakken og LEV, ligesom der er særlige knallerthold.

Hvert år har Ungdomsskolen samarbejds møder med forældrene fra Kildebakken, samt en repræsentant fra mellemformen på Åvangsskolen om at etablere særlige tilbud, men da der er få unge i målgruppen, etableres der tilbud løbende efter behov.

Medlemmerne i alderen 13 til og med 17 år er ligeledes meget velkommen til stadig at benytte ungdomsklubben, som i dag er en del af Klub Stjernens koncept og derfor et kendt miljø.

For medlemmerne over 18 år gælder:

Psykiatri og Handicap har undersøgt listen med deres borgere, som benytter sig af Klub Stjernen, og det viser sig, at en del af borgerne har andre tilbud, i form af STU, SEL § 104 og dermed får de dækket et socialt behov på nogle punkter uden Klub Stjernen.

Ligeledes har Psykiatri og Handicap et ungdomstilbud 1 x om måneden i Vennepunktet, hvor aldersgruppen 18 til 35-årige kan deltage, og 1 x om ugen i socialpsykiatrien (Blå Sofa) aldersgruppe 18 til 30-årige, som umiddelbart kunne være øvrige tilbud til målgruppen.

Ungdomsskolens leder har givet udtryk for, at de vil vejlede og konkret hjælpe målgruppen hen i ungdomstilbuddet "Ungdomsaften" i Vennepunktet.

Ligeledes vil Psykiatri og Handicap udarbejde et dokument, som de overleverer til Ungdomsskolen med oplysninger om hvilke øvrige tilbud, der kan være relevante for medlemmerne. Ungdomsskolen vil indgå i en dialog med medlemmerne i Klub Stjernen og sørge for, at dokumentet bliver udleveret til dem.

Konklusion

Administrationen anbefaler at Klub Stjernen afvikles på baggrund af manglende finansiering efter 2023 og fordi der har været grupper af brugere, som ikke har været omfattet af tilbuddet under ungdomsskoleloven. Det vil være muligt for tidligere brugere at bliver tilknyttet et alternativt tilbud.

Økonomiske konsekvenser

Da det økonomiske grundlag på nuværende tidspunkt er afviklet og har skabt et tidsrum uden økonomisk tilførsel det sidste halve år af 2023, har dette medført en merudgift for Ungdomsskolen. Center for Skole har derfor valgt, inden for egne rammer, at tilføre Ungdomsskolens Klub Stjernen et ekstraordinært engangsbeløb på 250.000 fra den centrale skolepulje ”puljer folkeskoler”, til at skabe økonomisk balance og det bedst mulige grundlag for en ordentlig proces i afviklingsperioden.

Punkt 10: Orientering om proces for skolernes nye udviklingsplaner 2023-2026

20/1333

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. maj 2023 *Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026* (bilag 1) og blev i den forbindelse orienteret om den administrative proces frem mod nye udviklingsplaner på alle skoler. Efterfølgende vedtog Børne- og Skoleudvalget imidlertid, at udsætte fristen for skolernes arbejde fra december 2023 til marts 2023 (bilag 2). Med denne sag gives udvalget en orientering om status på arbejdet frem mod nye udviklingsplaner på alle skoler.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Fra overordnet strategi til lokal plan for udvikling og handling

I maj 2023 indledte øens folkeskoler og Ungdomsskolen et arbejde med at revidere skolens udviklingsplan. Den ny overordnede strategi udgør et fælles afsæt for alle skolers arbejde, og alle skoler skal derfor i deres nye udviklingsplaner arbejde konkret med de syv specifikke indsatsområder, som er indeholdt i strategien:

1. Skolen er en tryk base
2. Fællesskaber i skolen
3. Læring, trivsel og sundhed i skolen
4. Nysgerrighed, indflydelse og ansvar i skolen
5. Grøn dannelse, indsigt og udsyn i skolen
6. Uddannelse og arbejde efter skolen
7. Fælles om skolen

Under hvert af de syv strategiske indsatsområder skal skolerne beskrive egne konkrete handlinger og aktiviteter, der forventes at kunne virkeliggøre strategien i hverdagen på skolerne. Det er forskelligt fra skole til skole, hvad man vælger at igangsætte af konkrete handlinger og aktiviteter, men alle skoler viderefører det skolen allerede har erfaring med virker, samtidig med at de udvikler nye konkrete tiltag.

Proces og involvering

For bedst muligt at kunne understøtte skolernes arbejde med udviklingsplanerne har administrationen afholdt to workshops.

På den første workshop stillede alle skoler skarpt på egne styrker og udviklingspotentialer og blev, med denne øvelse, bevidste om, hvad skolen særligt ville arbejde med i den nye udviklingsplan.

På begge workshops har skolerne delt viden og erfaring med deres respektive processer og inspireret hinanden i forhold til hvordan medarbejdere, forældre, elever og skolebestyrelse kan inddrages i udviklingsarbejdet. Alle skoler har i varierende grad arbejdet med inddragelse, men *hvem* skolen har valgt inddrage, *hvornår* og *hvordan* varierer.

På de afholdte workshops har der desuden været afsat tid til at skolerne har kunnet arbejde selvstændigt med deres udviklingsplaner.

Tegn på, at skolerne er på rette vej

På de to workshops har der yderligere været et fokus på hvordan skolerne kan anvende data og se efter tegn på, at skolen er på rette vej frem mod de mål, som skolen stiller sig selv. Det er en forventning til alle skoler, at skolen i udviklingsplan beskriver milepæle, data og tegn på, at skolen er på rette vej. Det er målet, at alle skoler herved bliver i stand til løbende at vurdere egne indsatser og være nysgerrige på, hvorvidt de planlagte handlinger på skolen leder frem til de forventede resultater og mål.

Kompetenceløft

Sideløbende med skolernes lokale arbejde og de afholdte fælles workshops er der også planlagt tre kompetenceløft af skoleledelser og ressourcepersoner. På nuværende tidspunkt er der afholdt ét kompetenceløft hvor lederne er undervist i lovgrundlaget for specialundervisning og specialpædagogisk bistand på skolerne. I november 2023 afholdes det andet kompetenceløft med fokus på mellemformer og specialundervisning og i januar 2024 afholdes det tredje kompetenceløft med fokus på trivsel, skoletilvær og elevfravær. Det tredje kompetenceløft vil indgå i arbejdet med en handleplan for Øget skoletilvær, mindre skolefravær og skolevægring, som et nedsat Advisory board er ansvarlig for.

Det forventes at Center for Børn og Familie vil blive inviteret til at deltage i det andet og det tredje kompetenceløft ud fra et ønske om, at skabe størst mulig sammenhæng i de to centres viden og indsatser.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 2 Procesplan for skolernes arbejde med udviklingsplan 2023-2024

Bilag 1 Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026

Punkt 11: Fastholdelse af selvstændige mål i Kildebakkens udviklingsplan

20/1333

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026 er det fælles strategiske udgangspunkt for alle skolars udvikling af egen skole. Med afsæt i strategien samarbejder den bornholmske folkeskole med forældre og andre aktører omkring skolen om at indfri tre overordnede mål for folkeskolen, der gælder frem til udgangen af 2026. Kildebakken har i sin forrige udviklingsplan 2019-2022 formuleret selvstændige mål, der i højere grad matcher Kildebakkens elevgruppe. Administrationen ønsker, at udvalget træffer beslutning om, at Kildebakken kan fastholde de selvstændige mål for skolen.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Børne- og Skoleudvalget godkender, at Kildebakken fastholder de nuværende fire selvstændige mål for skolen.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Alle skoler er i proces med at udvikle nye udviklingsplaner, der skal understøtte skolerne i at sætte lokal og konkret handling bag ordene i den bornholmske folkeskoles nye strategi.

I strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026 er der fastsat tre overordnede mål for folkeskolen, der gælder frem til udgangen af 2026:

1. Trivslen blandt eleverne ligger på eller over landsgennemsnittet.
2. Andelen af gode læsere er på 80% eller højere.
3. Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på eller over landsgennemsnittet og alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socialøkonomisk reference.

Kildebakkens mål

I den forrige udviklingsplan for Kildebakken i perioden 2019-2022 var, i et samarbejde mellem skolen, servicedirektør og forperson for Børne- og Skoleudvalget, formuleret fire selvstændige overordnede mål for Kildebakken:

1. Andelen af læsere øges.
2. Elevtrivslen skal blive bedre år for år.
3. Alle elever skal lære at indgå aktivt i fællesskaber.
4. Alle elever skal lære at arbejde så selvstændigt som muligt.

Kildebakkens fire mål var i perioden 2019-2022 underlagt de nationale mål for folkeskolen og samtidigt tilpasset de overordnede kommunale mål for folkeskolen på Bornholm. Hensigten med at tilpasse Kildebakkens fire selvstændige mål var i 2019, at det skulle være muligt for skolen at arbejde henimod målene og evaluere dem.

Det er Kildebakkens vision, at udvikle eleverne til at blive livsduelige samfundsborgere gennem undervisning med vægt på elevinddragelse og motivation og skolen arbejder derfor med en løsningsfokuseret tilgang og med ”et respektfuldt læringsmiljø”, som overordnet værdi på skolen.

Det er Kildebakkens og administrationens vurdering, at de fire nuværende mål for specialskolen gør det muligt for skolen at arbejde med målene, og at skolen kan anvende målene, som individuelle mål for den enkelte elev. Det er derfor Kildebakkens og administrationens anbefaling, at Kildebakken kan fastholde de fire specifikke mål for skolen ind i arbejdet med ny udviklingsplan for perioden 2023-2026.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 12: Målepunkter på Børne- og Skoleudvalgets område

23/18267

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Resumé

Børne- og Skoleudvalget har efterspurgt et overblik over målepunkter på udvalgets resortområde. Center for Børn og Familie og Center for Skole har derfor udarbejdet et årshjul samt overblik med de aktuelle data, som hermed forelægges til orientering.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- orienteringen gives.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Center for Børn og Familie og Center for Skole har i samarbejde udarbejdet et årshjul, som giver muligheden for overblik over faste sager præsenteret i Børne- og Skoleudvalget, samt information som udvalgsmedlemmer har til rådighed via ledelsesinformationen på kommunens intranet.

Se bilag 1 Årshjul

Center for Børn og Familie

Trivsel i Dagtilbud

Center for Børn og Familie har ikke tidligere præsenteret trivselsdata på Dagtilbudsområdet i fast kadence til Børne- og Skoleudvalget.

Center for Børn og Familie benytter i Dagtilbud Rambølls Hjernen & Hjertet til dokumentation og analyse af trivsel. Center for Børn og Familie foreslår, at trivselsdata på Dagtilbud udgøres af tre separate datasæt bestående af

- Sprogtrappen
- TOPI - Trivsel set fra pædagogisk personales synspunkt
- SpørgeBørge – Trivsel set fra barnets synspunkt 4-6 år.

Hjernen og hjertet er et måle- og vurderingsredskab, som kan være med til at kvalificere og perspektivere det pædagogiske personalets faglige refleksioner omkring børnenes trivsel. Tilsammen kan de give et bredere og mere nuanceret billede af barnets trivsel. Denne data kan dog ikke stå alene ift. at vurdere trivsel, da der altid vil være tale om øjebliksbilleder. Disse øjebliksbilleder kan, ved sammenligning over tid, give et indblik i udviklingen.

Se bilag 2 Målepunkter Center for Børn og Familie

Sprogtrappen

Et vigtigt perspektiv i forhold til 'bekymringsgraden', som synliggøres i tabellerne, eksempelvis i sprogtrappen, er, om det pædagogiske personale har gode betingelser og handlemuligheder ift. at reagere på data om børnenes trivsel. Ved sprogtrappen for de 0-3 årige har børnehusene fået uddannelse i Sprogtrappen, for at sikre en fælles forståelse og indsigt i, hvordan man arbejder med redskabet. Ligeledes udtalte børnehusene ved seneste tilsynsrunde, at de oplever et godt og tæt

samarbejde med deres tale-høre-konsulent, som tilsammen er med til at udgøre en kvalitet og gode forudsætninger for at kunne sikre børnenes udvikling, uanset hvor de vurderes til at befinde sig i det øjeblik målingen symboliserer.

I udviklingen af vurderingerne i sprogtrappen kan man se, at der er fald af vurderinger 'under niveau'. Dette kan være en indikator på, at det pædagogiske personale har fået bedre muligheder for at arbejde opsporende og forebyggende med Sprogtrappen.

TOPI

Data i TOPI-vurderingerne viser ikke store forandringer for perioderne. TOPI udfyldes af det pædagogiske personale to gange om året i børnehaverne. I vuggestuerne er redskabet ikke obligatorisk, men til rådighed.

Spørge Børge

Disse data giver indblik i børnenes perspektiv på deres trivsel og deltagelsesmuligheder i børnehaven. Pædagogisk personale gennemgår med alle 4-6-årige spørgsmålene i Spørge Børge. Disse indgår som en del af data til udviklingsåret i tilsynsrunden. SpørgeBørge er et redskab i Hjernen & Hjertet, som er til rådighed for alle børnehuse, men anvendes som udgangspunkt kun hver andet år i forbindelse med tilsynet. Børneperspektivet er bl.a. en del af lovkravet til det nye styrkede tilsyn med dagtilbud. Disse data giver det pædagogiske personale indblik i, hvor og hvordan de skal justere læringsmiljøet og arbejde med læreplanerne, således at det sikrer alle børns trivsel og deltagelsesmuligheder.

Centerchefen glæder sig over, at man via Hjernen og Hjertet og Sprogtrappen kan følge relevante data for dagtilbud. Centerchefen er særligt glad for, at det nu er blevet lovpligtigt at spørge børnene, hvordan de har det.

Børn og Familie

Under bevilling 12 Børn og Familie kan der tilgås en del data via dragenettet, eksisterende sagsrul mm. Derudover arbejdes der i forbindelse med centrets genopretningsplan på at afdække hvilke data, der er mest relevant at følge i de kommende år.

Center for Skole

Folkeskolerne skal registrere en række oplysninger om elevernes trivsel og læring i forbindelse med elevernes skolegang. Disse data danner grundlag for de målepunkter, som Center for Skole arbejder med, idet ambitionen altid er at forbedre elevernes muligheder for at trives og lære i folkeskolen og forberede eleverne på et videre uddannelsesforløb i overensstemmelse med strategien for Fælles Folkeskole Bornholm. I denne forbindelse er der opmærksomhed i den samlede centerledelse på følgende indikatorer samt disses udvikling over tid.

- **Karaktérgennemsnit ved de bundne prøver i 9. klasse**
Folkeskolens afgangseksamen er et adgangskrav til både de 3-årige gymnasiale uddannelser, hf efter 9. klasse og erhvervsuddannelserne. I 8. klasse og 9. klasse skal eleverne til sammen op til otte prøver. Såfremt eleven får mindst 2,0 i gennemsnit af prøverne er folkeskolens afgangseksamen bestået. Karaktérgennemsnittet fortæller således, hvordan eleverne har klaret sig i forhold til de krav, som stilles til dem i forbindelse med deres afslutning af 9. klasse, herunder i hvilket omfang folkeskolen er lykkedes med at sikre elevernes faglige udbytte. Den socioøkonomiske reference inddrages ligeledes i forbindelse med en vurdering af karaktérgennemsnittet på folkeskolerne. Den socioøkonomiske reference beregnes ud fra skolens elevgrundlag, og ved at sammenligne den socioøkonomiske reference med skolens faktiske karakterer, kan man få et billede af, om skolens elever har klaret afgangsprøverne bedre, dårligere eller på niveau med elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrund.
- **Elevernes trivsel**
Trivsel er et vigtigt parameter for folkeskolen og følges tæt alle de bornholmske folkeskoler. God trivsel hænger tæt sammen med fagligt udbytte, og dermed kan faglige udfordringer medføre sociale problemer og vice versa. Der ses således en sammenhæng mellem elevens trivsel, læring og oplevelse af fællesskab.

Folkeskolerne er bevidste om, at forholdene på skolen har betydning for, om skoleeleverne trives, da elever der mistrives, ofte har sværere ved at deltage aktivt og lære noget. Der er således sammenhæng mellem elevens trivsel, læring og oplevelse af fællesskab.

- Elevernes fravær
Fravær blandt elever i folkeskolen kan have tre overordnede årsager:

- 1) Sygefravær
- 2) Lovligt fravær, der indebærer fravær som skolelederen har givet tilladelse til.
- 3) Ulovligt fravær, der omfatter fravær fra undervisningen, som skolelederen ikke har givet tilladelse til

Det er ikke alt fravær, der nødvendigvis er problematisk, men da en høj fraværspcent kan være et udslag af mistrivsel og dermed få betydning for det faglige udbytte for den pågældende elev, bliver fraværstallene fulgt nøje. Det politisk nedsatte Advisory Board skal desuden udarbejde en handleplan for at nedbringe skolefraværet i de bornholmske folkeskoler som et resultat af det pågående arbejde. Denne handleplan skal politisk behandles i foråret 2024.

- Antal elever, der går direkte videre til en ungdomsuddannelse efter afsluttet 9. eller 10. klassetrin
Antallet af elever, der går direkte fra folkeskolen til en ungdomsuddannelse er blandt de data, som folkeskolen er opmærksomme på, da det indikerer i hvilket omfang afgangseleverne fortsætter deres uddannelsesvej direkte efter afsluttet 9. eller 10. klasse. Dermed fortæller disse data også, om folkeskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning formår at sikre en god overgang gennem god og sammenhængende vejledning.
- Antal elever i folkeskolen
Opgørelsen over antal elever i grundskolen er lovpligtig og gennemføres hvert år pr. 5. september. Opgørelsen fortæller, hvor mange elever, der går på de forskellige klassetrin i øens folke-, fri- og privatskoler. I forlængelse af elevopgørelsen udarbejdes et notat om udviklingen i elevtallet i grundskolen på Bornholm af Center for Skole, Administration og Rådgivning. Dette notat udsendes til den ansvarlige direktør samt Børne- og Skoleudvalget til orientering inden udgangen af september. Oplysningerne sendes ligeledes til den bornholmske presse.

Udover ovenstående kvantitative data, som indgår i de to årlige skoleudviklingssamtaler med samtlige folkeskoler, inddrages kvalitative data. Her tages der udgangspunkt i skolens udfordringer og udviklingsområder, og i hvordan elevernes faglige udvikling og trivsel bedst styrkes lokalt. Skoleudviklingssamtalen skal således pege fremad mod indsatser, der kan skabe udvikling og mulighed for forbedringer på skolen i det eller de kommende år.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Årshjul

Målepunkter Center for Børn og Familie okt. 2023

Punkt 13: Orientering om ændring for aldersbetinget normering i Dagtilbud

23/6634

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget godkender

Resumé

Som følge af aftalen om minimumsnormeringer i Dagtilbud fra 2020, vil der være ændret praksis i Bornholms Regionskommune i forhold til overgangen fra dagpleje/vuggestue til børnehave. Pr. 1. januar 2024 vil denne overgang finde sted i måneden *efter* barnet er fyldt tre år, i stedet for måneden hvor barnet fylder tre år. Bornholms Regionskommunes udgifter til tilskud til dagtilbudsplads vil derfor stige. Den ændrede overgang vil også trække ekstra på kapaciteten på dagtilbudsområdet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Aftalen om minimumsnormeringer i Dagtilbud fra 2020 indeholder krav om, at normeringen skal følge barnets alder. Det betyder, at børn skal sikres en normering på minimum 1 pædagogisk personale pr. 3 børn, indtil måneden efter barnet er fyldt tre år. Dette svarer til den normering, som findes i vuggestue. Normeringen i børnehave er minimum 1 pædagogisk personale pr. 6 børn.

Kravene er gældende fra 1. januar 2024, når aftalen om minimumsnormeringer er fuldt implementeret.

Pr. 1. januar 2024 vil børn overgå fra dagpleje/vuggestue fra den første i måneden *efter* det fyldte tredje år. Det betyder, at kommunes udgifter til tilskud til dagtilbudspladser vil stige. Dette betyder også, at forældre – med børn i en integreret institution – vil opkræves vuggestuetakst, indtil måneden *efter* barnet er fyldt tre år.

Udover en stigning i tilskud til dagtilbudspladser vil den senere overgang få betydning for kapaciteten på området, da der er forskel på kravene til kvadratmeter pr. vuggestuebarn og børnehavebarn. I Bornholms Regionskommune er der i vuggestuen 3,9 m² pr. barn og i børnehaven 2,5 m² pr. barn. Således tæller et vuggestuebarn 1,56 børneenhed, og et børnehavebarn tæller 1 børneenhed. Administrationens beregninger viser, at behovet for yderligere plads i både dagplejen og i vuggestuerne vil være minimale.

På baggrund af ovenstående ser administrationen ikke det ændrede overgangstidspunkt som en udfordring, da antallet af børneenheder kan optages indenfor den eksisterende kapacitet på dagtilbudsområdet.

Økonomiske konsekvenser

Indfasningen af den senere overgang vil have en økonomisk konsekvens, idet kommunen betaler differentierede tilskud til pladser i dagtilbud afhængig af, om det er en dagpleje, vuggestue eller børnehaveplass.

Administrationens beregninger viser, at det kan koste op til 1 mio. kr. ekstra i tilskud i 2024, at passe det samme antal børn som konsekvens af det ændrede tidspunkt for overgang. Merudgiften som følge af det ændrede tidspunkt for overgang mellem vuggestue- og børnehavenormering, er indeholdt i statens generelle kompensation vedrørende minimumsnormeringerne til kommunerne. Det forventes, at den afledte merudgift kan holdes inden for rammen af den eksisterende økonomiske model, hvor pengene følger barnet.

Punkt 14: Orientering om VIVEs evalueringsrapport af De små børns Bornholm

20/6468

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Resumé

VIVE's evalueringsrapport af de første fire år af den forventede otte-årige programindsats De små børns Bornholm er blevet offentliggjort. Rapportens hovedkonklusion præsenteres for udvalget i dette dagsordenspunkt.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

De små børns Bornholm er et samlet og helhedsorienteret program for alle 0-6-årige børn på Bornholm. Formålet er at styrke, gentænke og videreudvikle den samlede kommunale indsats for småbørnsfamilier på øen, så endnu flere børn får de rette betingelser for at trives, lære og udvikle sig. Fokus er både på at løfte børnene her og nu og varigt at ændre tilgangen til de små børn på Bornholm og på sigt dele vores viden og erfaringer med andre kommuner.

De små børns Bornholm er forankret i Bornholms Regionskommune med programpartneren Socialt Udviklingscenter SUS, med finansiering fra Egmont Fonden. Programmet er blevet evalueret af Det nationale forsknings- og videnscenter for velfærd VIVE.

Ved udgangen af 2023 er De små børns Bornholms halvvejs i hensigten om den otteårige programindsats og dermed ved afslutningen af den første programperiode. I den forbindelse har VIVE netop afsluttet og offentliggjort deres evaluering af programmets første fire år.

I evalueringen skriver VIVE blandt andet, at *"indsatserne potentielt kan gøre den positive forskel for de små børn og småbørnsfamilierne på Bornholm, som var hele hensigten med programmet. Hvorvidt indsatserne kommer til at have den forventede langsigtede virkning, afhænger både af en fortsat drift af de indsatser, der er iværksat under programmet, og af, at medarbejdere og ledere fortsætter videreudviklingen og den lokale tilpasning af 90 indsatser på baggrund af den læring der opstår i arbejdet med indsatserne."*

Den 4. oktober inviterede programsekretariatet sammen med VIVE til et gå-hjem-møde, hvor VIVE præsenterede hovedkonklusioner fra evalueringsrapporten.

Det er værd at lægge mærke til den del af VIVEs konklusion, der peger på, at programmets langsigtede virkning afhænger både af videre drift af indsatserne samt fortsat videreudvikling og lokal tilpasning af indsatserne. På programniveau skal der fortsat arbejdes med at skabe og sikre sammenhæng på tværs af indsatser.

Pressemeddelelsen vedr. evalueringsrapporten kan læses [her](#).

VIVE's evalueringsrapport kan læses [her](#).

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 15: Orientering: Sommerferieaktiviteter for børn 2023

23/15393

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Resumé

Kommunen har afsat en pulje på 307.000 kr. til gratis sommerferieaktiviteter for børn og unge i 2023. I et tæt samarbejde med øens kultur- og idrætsliv var det i 2023 muligt at udbyde et gratis aktivitetsprogram med 64 idrætsdage og 85 dage med kultur-, natur- og kunstaktiviteter. Evalueringen af dette års sommerferieaktiviteter forelægges nu til politisk orientering.

Indstilling

Direktøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I 2023 er der afsat en pulje på 307.000 kr. på bevilling 21 Fritid og Kultur til gratis sommerferieaktiviteter for børn og unge. Sommerferieaktiviteterne blev afholdt for fjerde år i træk og er inspireret af, at kommunen i 2020 blev tildelt midler til sommerferieaktiviteter fra en landsdækkende pulje som følge af COVID-19.

Dette års sommerferieaktiviteter blev organiseret i et samarbejde mellem Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Skole og DGI Bornholm. I år blev der efter politisk ønske også indgået et samarbejde med kommunens tværgående støttekorps, Børn- og Familiehuset og Det Gule team for at sikre at mere sårbare børn også fik mulighed for at deltage i årets aktiviteter.

Takket være dette samarbejde og yderligere økonomisk støtte fra Bornholms Brand til idrætsaktiviteter var det muligt at præsentere et sommerferieprogram med en bred vifte af aktiviteter fra en lang række af øens idrætsforeninger, kultur- og naturinstitutioner og kunstnere. Dertil bidrog Ungdomsskolen og De Gule Spejdere med aktiviteter. Aktiviteterne fandt sted fra uge 26-31 og var gratis for børnene at deltage i. Tilbuddene bestod både af faglige aktiviteter og fritidsaktiviteter med fokus på leg og læring. Ønsket var også, at aktiviteterne skulle understøtte et socialt og trivselsmæssigt formål med fokus på fællesskaber.

Der blev udarbejdet en flyer med natur- og kulturtilbud og en flyer med idrætsaktiviteter. Disse blev distribueret til alle øens skoler inden sommerferien til elever i 3.-6. klasse. Dertil blev aktiviteterne offentliggjort via skolernes, foreningernes, kulturinstitutionernes, kommunens og DGI's hjemmeside.

Udvalget orienteres nu om erfaringerne fra dette års sommeraktiviteter for børn og unge.

Evaluering af sommeraktiviteter 2023

Efter sommerferien fremsendte alle deltagende arrangører en kort tilbagemelding på deres respektive aktiviteter. Disse tilbagemeldinger udgør dermed evalueringen af sommeraktiviteterne og er bilagt sammen med en afrapportering fra DGI Bornholm.

Overordnet viser tilbagemeldingerne, at der var stor opbakning til sommerferieaktiviteterne blandt både forældre, børn og udbydere. Mange børn udtrykte et ønske om at deltage igen til næste år.

I det følgende skitseres centrale konklusioner fra evalueringen:

Der blev gennemført 64 idrætsaktivitetsdage. Her deltog samlet 1.209 børn og unge i alderen 6-17 år. Aktiviteterne blev udbudt af 22 idrætsforeninger. Der har i gennemsnit deltaget 19 børn/unge pr. aktivitetsdag. DGI oplyser, at det samlede deltagerantal næsten er oppe på det samme totale deltagerantal, som sommerferieaktiviteternes første år – 2020, hvor antallet af aktivitetsdage var langt højere end i år.

Kunstnere og kulturinstitutioner bød ind med 23 kultur- og naturcamps af 2-5 dages varighed for børn mellem 9-12 år. Det svarer til, at der blev gennemført 85 i alt aktivitetsdage. 1 camp blev aflyst på grund af manglende tilmelding. Der har deltaget i gennemsnit lidt over 12 børn pr. kultur- og naturcamp.

Af DGI Bornholms opsamling på årets idrætsaktiviteter fremgår det, at DGI Bornholm har modtaget positive tilbagemeldinger fra de involverede idrætsforeninger. Foreningerne tilkendegiver desuden, at de ved synliggørelsen af aktiviteterne har kunnet tiltrække nye medlemmer. Og der ikke er tvivl om, at de deltagende børn har haft nogle sunde og indholdsrige timer. Flere foreninger har meldt tilbage, at de havde deltagere fra hele øen – altså ikke kun fra nærområdet.

Tilbage meldingerne fra kultur- og naturinstitutionernes og kunstnerne er også meget positive. Flere nævner, at de oplevede, at børnene var meget engagerede og ikke mindst glade for at være sammen over flere dage. Flere camps blev afsluttet med en fælles opvisning eller udstilling, hvor der kunne konstateres stor tilslutning af forældre, søskende og bedsteforældre. Børnene mødte nye venner, mens de samtidig kunne fordybe sig i et emne.

For så vidt angår samarbejdet med det tværgående støttekorps, Børne- og Familiehuset og Det Gule Team er der planlagt et evalueringsmøde i oktober. Tanken er, at samarbejdet genoptages igen i 2024.

Økonomiske konsekvenser

Den kommunale pulje på 307.000 kr. blev fordelt mellem DGI Bornholm og Center for Natur, Miljø og Fritid som anført i tabellen nedenfor.

Tabel 1. Fordeling af budgettet i 2023

Idrætsaktiviteter (enkelt dage) v. DGI Bornholm og idrætsforeninger	100.000 kr.
Ugecamps v. kultur- og naturinstitutioner og kunstnere	177.000 kr.
Markedsføring	10.000 kr.
Medarbejderressourcer	20.000 kr.
I alt	307.000 kr.

Af DGI's regnskab fremgår det, at DGI Bornholm har haft udgifter på i alt 160.000 kr. Udgiften blev finansieret af tilskuddet fra BRK og tilskud fra Bornholms Brand på 50.000 kr. samt DGI Bornholms Børne- og Ungepulje.

Nedenfor ses kommunens samlede udgifter og indtægter i forbindelse med årets sommeraktiviteter. Kommunen har haft udgifter for i alt 305.258 kr. bestående af tilskud til DGI Bornholm og aktivitetsudbydere, markedsføringsudgifter og medarbejderressourcer.

Regnskab -305.258 kr.

Budget 307.010 kr.

Restbeløb 1.752 kr.

Som det fremgår af ovenstående, så er der et mindreforbrug på 1.800 kr. Det overføres til sommerferieaktiviteter i 2024.

Bilag

Samlet afrapportering for sommerferieaktiviteter 2023

Afrapportering af DGI Bornholm

Flyer - Idrætsaktiviteter 2023

Flyer - Kunst-, kultur- og naturcamps 2023

Punkt 16: Orientering om Monitorering 2023 på det specialiserede socialområde

23/11356

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Resumé

Hvert år udarbejder Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde (KKR Hovedstaden) en monitoreringsrapport over udviklingen i udgifter, målgrupper mv. på det specialiserede socialområde.

Udvalget orienteres hermed om ”*Monitorering 2023*” sammen med kommentarer til de enkelte anbefalinger fra tre centre: Center for Psykiatri og Handicap, Center for Børn og Familie og Center for Skole.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-10-2023

Orientering givet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Formålet med rapporten er at:

- give et overblik over udgiftsudviklingen på det specialiserede børne- og ungeområde og voksenområde
- udpege vigtige faktorer, der påvirker udviklingen
- pege på udviklingstendenser for området
- komme med anbefalinger

En arbejdsgruppe på tværs af flere kommuner har bidraget til at kvalificere indholdet af rapporten. Data er indsamlet og valideret af Komponent.

Monitorering 2023 opgør kommunerne i hovedstadsregionens samlede udgifter til det specialiserede børne- og ungeområde og voksenområde i perioden 2018-2022. De angivne udgifter dækker både over udgifter til køb af pladser i eksterne tilbud og drift af egne tilbud i kommunerne. Rapporten viser kendte stigninger i udgiftsudviklingen, diagnosegrupper mv.

Fra 2018 til 2022 er udgifterne til det specialiserede socialområde steget med 7 pct. i hovedstadsregionens kommuner. På landsplan har stigningen været 9 pct.

Anbefalingerne i monitoreringsrapporten for 2023 er:

1. Kommunerne skal samarbejde om udviklingen i enhedsudgifterne på tilbud på både børne-, unge- og voksenområdet

2. Kommunerne skal være opmærksomme på forholdet mellem inklusion på almenområdet og den høje anvendelse af særlig dagbehandling
3. Kommunerne skal have en særlig opmærksomhed på den store stigning i udgifterne og enhedsudgifter, særligt til krisecentre og herberger
4. Kommunerne skal sikre validering af egne data i Danmarks Statistik
5. Kommunerne skal arbejde mod styrkede budgetforudsætninger for det specialiserede socialområde

Kommentarerne fra de tre centre er vedlagt som bilag ”Kommentarer fra centre til Monitoreringsrapporten 2023”. Derudover er rapporten ”Monitorering 2023 – Det specialiserede socialområde” vedlagt.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Monitorering 2023 - Det specialiserede socialområde

Kommentarer fra centre til Monitoreringsrapporten 2023

Punkt 17: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Orientering

-

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Der blev orienteret om:

- Næste møde bliver Svanereden.
- Temamøde om BSUs økonomi.
- Dialogmøde med ungerådet i januar på Damsgaard.
- Dialogmøde advisoryboard om skolevægning.
- Analyse af specialområdet.
- Pulje til løft af fritidstilbud.

Punkt 18: Sager til høring

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Resumé

Ophør af finansiering af Klub Stjernen sendes til høring i Handicaprådet.

Indstilling

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-10-2023

Sag 9 sendt til høring i Handicaprådet og Ungerådet.

Sag 14 sendes til Ungerådet.